

השכלה

חוזרים בתבונה
התנועה ליהדות חופשית

ספר אזרחות, חברה ומשפט

פרויקט השכלה: גישה חופשית לידע ליבה ולמימונויות חיים

פרק 1: מבנה המדינה – שלוש הרשויות

ישראל = דמוקרטיה מבוססת הפרדת רשויות – כל רשות מאזנת את האחרות:

הרשות המחוקקת (הכנסת) – מחוקקת חוקים | הרשות המבצעת (הממשלה) – מיישמת ומנהלת | הרשות
השופטת (בתי המשפט) – שופטת ומפרשת

120 ח"כים נבחרים בבחירות. תפקידים: חקיקה, פיקוח על ממשלה, אישור תקציב, בחירת נשיא.

ועדות: כספים, חינוך, ביטחון. **קואליציה** = תומכי הממשלה | **אופוזיציה** = מתנגדים ומבקרים.

רה"מ + שרים. משרדים: חינוך, בריאות, אוצר, ביטחון, משפטים, רווחה, תחבורה.

שלום = קטן | מחוזי = גדול + ערעורים | עליון = ערעורים + בג"ץ (נגד רשויות שפוגעות בזכויות)

פרק 5: חוקי יסוד

אין חוקה, יש חוקי יסוד = "חוקה בהתהוות":

כבוד האדם וחירותו — חיים, גוף, כבוד, קניין, חירות, פרטיות.

חופש העיסוק — כל אדם רשאי לעסוק בכל מקצוע.

שיטה ארצית-יחסית: מצביעים למפלגה. **אחוז חסימה:** 3.25%. 120 מנדטים לפי תוצאות. נשיא מטיל הרכבת ממשלה.

פרק 7: שלטון מקומי

עירייה: תחבורה, חינוך, תברואה, תרבות. **ראש עיר** = בחירות ישירות. **ארנונה** = מס מקומי.

חופש ביטוי | חופש דת | שוויון (איסור הפליה) | זכות לחינוך (חינם עד י"ב) | זכות לבריאות (סל שירותים)

פרק 9: חוקי עבודה

שכר מינימום: ~5,880/חודש, ~32.30/שעה | **שעות:** עד 42/שבוע. נוספות: 125% (שעתיים ראשונות), 150% (מעבר)

חופשה: +12 ימים/שנה | **מחלה:** 1.5 יום/חודש. יום 1 ללא תשלום, 2-3 = 50%, 4 = 100%

פיטורים: שימוע, הודעה מוקדמת, פיצויים = משכורת × שנים.

פרק 10: ביטוח לאומי

תנאים	למי	קצבה
לפי מס' ילדים עד 18	כל הורה	ילדים
+40% נכות	נכה רפואית	נכות
שנות ביטוח	גברים 70, נשים +65	זקנה
שילמו בל"ל, מחפשים עבודה	מפוטרים	אבטלה
15 שבועות שכר	יולדת	לידה

פרק 11: מערכת הבריאות

4 קופות: כללית, מכבי, מאוחדת, לאומית. **סל בריאות** = שירותים חובה. **ביטוח משלים** = הרחבה. **מיון** = חירום בלבד!

פרק 12: מערכת החינוך

חובה: גיל 3-18. **זרמים:** ממלכתי, דתי, חרדי, מוכר. **ליבה:** מתמטיקה, אנגלית, מדעים, עברית. **בגרות** = כניסה לאקדמיה. **מכינות** = הכנה ללא בגרות.

מס הכנסה = מדרגתי | מע"מ = 17% | ארנונה = מוניציפלי. חובות: דיווח, תשלום.

פרק 14: היסטוריה מודרנית

מהפכה תעשייתית (18-19) → מלה"ע I (1914-18) → מלה"ע II (1939-45, שואה) → מלחמה קרה (1947-91), ארה"ב vs ברית"מ) → גלובליזציה

פרק 15: היסטוריית ישראל

ציונות → הכרזת עצמאות (14.5.48) → גלי עלייה → מלחמות: עצמאות, סיני, ששת הימים, יוה"כ, לבנון

שלום: מצרים (1979), ירדן (1994), הסכמי אברהם (2020)

אזורים: חוף, שפלה, הרים, בקעה, נגב, גליל, גולן. **שכנות:** לבנון, סוריה, ירדן, מצרים.

מפות: כיווני עולם, קנה מידה, מקרא, סימנים מוסכמים.

תרגילים:

1. מהן שלוש הרשויות ותפקידן?
2. עובד 3 שנים, שכר 8,000 ופוטר — כמה פיצויים?
3. מה ההבדל בין קואליציה לאופוזיציה?
4. לאיזו ערכאה פונים בתביעה קטנה?

סוף ספר אזרחות, חברה ומשפט

פרויקט השכלה: גישה חופשית לידע ליבה ולמימונויות חיים

בהצלחה בלימודים!

הופק ע"י חוזרים בתבונה — התנועה ליהדות חופשית · betvuna.com

חלק מהתוכן מקורו בויקיספר העברי · תוכן חופשי ברישיון [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

קרדיטים וזכויות

ספר אזרחות חברה ומשפט

מבוסס על תכנים מוויקיסיפר.

• **מקור 1:** https://he.wikibooks.org/wiki/אזרחות_לבגרות

• **מקור 2:** [קטגוריה:אזרחות_לבגרות/https://he.wikibooks.org/wiki](https://he.wikibooks.org/wiki/קטגוריה:אזרחות_לבגרות)

רישיון: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

הבהרה: בוצעו עיבוד, קיצור, התאמה ועימוד מחדש.